

1 Üldeesmärk

Ettevõtlusorganisatsioonide haldussuutlikkuse tõstmine ettevõtjate osaluse suurendamiseks riigi tasandi otsustusprotsessis ja poliitikate kujundamisel, et laiendada poliitiliste otsuste kandepinda ja seeläbi suurendada nende elluviimise efektiivsust.

Indikaatori iseloomustus	Indikaator	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
Mõjuindikaatorid	Ettevõtjate suurem kaasatus poliitikate kujundamise ja õigusloome protsessi.	Programmi lõppedes hinnatakse muutust järelhindamise käigus programmis osalejate poolt. Mõõtmine toimub ettevõtlusorganisatsioonide osakaalu põhjal, läbi mille ettevõtjate kaasatus poliitika kujundamise ja õigusloome protsessi on sisuline. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi kategooriate 1.2 ja 1.3 punkte kokku. Kaasatus hinnatakse „sisuliseks“ kui punktide arv ületab 33, mis tähendab vähemalt kaks kolmandikku maksimumist.	Evo-de osakaal, läbi mille ettevõtjate kaasatus poliitika kujundamise ja õigusloome protsessi on sisuline, on väike. 13 liitu ületavad 33 punkti piiri, mis on 57% kõikidest ettevõtlus-organisatsioonidest, mis osalesid haldussuutlikkuse analüüsis.	Evo-de osakaal, läbi mille ettevõtjate kaasatus poliitika kujundamise ja õigusloome protsessi on sisuline, on kasvanud. Sihttase on 75% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalenud evo-de ületavad 33 punkti piiri.
	Ettevõtlusorganisatsioonide haldussuutlikkuse kasv	Indikaator mõõdetakse EVOde haldussuutlikkuse indeksi abil ja vaadatakse koondpunktide arvu.	Haldussuutlikkuse analüüsis osalenud evode keskmine punktide arv on 151, mis on 63% maksimumskoorist.	Programmis osalenud evo-de haldussuutlikkuse indeks on paranenud. Sihttase on haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalenud evo-de keskmine punktide arv 75% maksimumskoorist..

Alaesmärk: 1. Ettevõtlusorganisatsioonide ja riigi koostöö tugevdamine läbi sotsiaalpartnerite teadmiste ja oskuste tõstmise poliitika kujundamise protsessist, sh eelnõude mõjude analüüsimine, läbirääkimisoskused, riigi toimimine jms.

Tegevused: 1. Rahvusvaheline parimate praktikate uuring ja õppereisid; 4. Koolitusprogramm organisatsiooni juhtidele

Indikaatori iseloomustus	Indikaator	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus.	<p>Reageerimise kiirus ja kvaliteet. Evo-de võimekus reageerida ja anda kvaliteetset tagasisidet EL tasandilt ja riigi tasandilt tulevatele initsiatiividele, nt õigusaktide eelnõud, strateegiad vms.</p>	Mõõdetakse ettevõtlusorganisatsioonide osakaalu, kelle reageerimise kiirus ja kvaliteet on hea. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi küsimuste 1.3.4 – 1.3.7 punktide arvu kokku. Kui punktide arv on vähemalt 8 (mis on kaks kolmandikku maksimumist) siis loetakse kiirus ja kvaliteet heaks.	<p>Evode osakaal, kelle reageerimise kiirus ja kvaliteet on hea, on madal.</p> <p>12 liitu ületavad 8 punkti piiri, mis on 52% kõikidest evo-dest, mis osalesid haldussuutlikkuse analüüsis.</p>	<p>Evode osakaal, kelle reageerimise kiirus ja kvaliteet on hea, on tõusnud.</p> <p>Sihttase on 75% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalenud evo-dest ületavad 8 punkti piiri.</p>

Alaeesmärk: 2. Ettevõtlusorganisatsioonide võimekuse tõstmine läbi haldussuutlikkuse analüüsi, strateegilise planeerimise ja juhtimisalaste teadmiste tõstmise ning parimate praktikate vahetamise.

Tegevused: 2. Haldussuutlikkuse analüüs (sh 2.1-2.3); 3. Haldussuutlikkuse arengukavade koostamine, 3.2 Ühiste IT lahenduste väljatöötamine ja arendamine; 3.3 Haldussuutlikkuse tõstmise programmi tulemuste mõõtmine; 4. Koolitusprogramm organisatsiooni juhtidele;

Indikaatori iseloomustus	Indikaator	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus	Finantsressursside kasv - evo-de finantsvõimekus, mis võib tähendada eelarve kasvu (tänu kompetentsi, liikmete arvu või lisateenuste kasvule) või olemasolevate ressursside otstarbekamat kasutamist, funktsioonide ühildamist teiste evo-dega vm.	Mõõdetakse evo-de osakaalu, kus finantsressursse on piisavalt ja finantsvõimekus on hea. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi küsimuste 3.3.1 ja 3.3.3 punktide arvu kokku. Kui punktide arv on vähemalt 4 (mis on kaks kolmandikku maksimumist) siis loetakse finantsvõimekus heaks.	Evosid, kus finantsressursse on piisavalt ja finantsvõimekus on hea, on vähe. 15 liitu ületavad 4 punkti piiri, mis on 65% kõikidest haldussuutlikkuse analüüsis osalevatest evo-dest.	Evode osakaal, kus finantsressursse on piisavalt ja võimekus on rahuldav, on kasvanud. Sihttase on 80% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalevatest evo-dest ületavad 4 punkti piiri.
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus	Initsiatiiv – evo-de võime algatada erinevaid projekte ettevõtluskeskkonna parandamiseks, õigusloome, koolituse vms vallas.	Mõõdetakse evo-de osakaalu, mille algatusvõime on hea. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi küsimuste 1.1.5, 1.2.1, 1.3.3, 2.2.1 ja 2.5.2 punktide arvu kokku. Kui punktide arv on vähemalt 10 (mis on kaks kolmandikku maksimumist) siis loetakse algatusvõime heaks.	Evode osakaal, kellel on hea võimekus algatada erinevaid projekte, on väike. 12 liitu ületavad 10 punkti piiri, mis on 52% kõikidest haldussuutlikkuse analüüsis osalenud evo-dest.	Evode osakaal, kellel on hea võimekus algatada erinevaid projekte, on kasvanud. Sihttase on 75% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalevatest evo-dest ületavad 10 punkti piiri.

Alaeesmärk: 3. Ettevõtjate suurem kaasatus läbi ettevõtlusorganisatsioonide värbamisalaste teadmiste ja oskuste tõstmise, koostöö edendamise ja pakutavate teenuste arendamise.

Tegevused: 3.1 Haldussuutlikkuse arengukavade koostamine (organisatsiooni tasandil); 4. Koolitusprogramm organisatsiooni juhtidele; 5.3 Kaasamiskampaania korraldamine

Indikaatori iseloomustus	Indikaator	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus	Esindatus - evo-de <u>esindatus</u> sektori tasemel vastavalt sektori esindatuse kriteeriumidele.	Mõõdetakse liikmete osakaalu vastavast sektorist, kas ettevõtete arvu, käibe või töötajate arvu järgi. Liidud ise määravad, milline nendest kolmest kriteeriumist on antud sektorist kõige asjakohasem. Oluline on algtaseme ja sihttaseme mõõtmine sama kriteeriumi järgi. Mõõdetakse evo-de osakaalu, mille esindatus on vähemalt 50%.	Osade evo-de esindatus on ebapiisav. 7 liitu ületavad 50% esindatuse taseme, mis on 30% programmis osalenud evo-dest.	Evo-de osakaal, kus esindatuse tase on piisav, on kasvanud. Sihttase on 50% programmis osalevatest evo-dest ületavad esindatuse 50% taseme.
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus	Kaasamine – olemasolevate liikmete osalemine evo-de töös ja uute liikmete kaasamine.	Mõõdetakse evo-de osakaalu, kelle liikmed osalevad aktiivselt evo töös. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi küsimuste 1.2.2, 1.2.5, 1.2.7 ja 1.2.9 punktide arvu kokku. Kui punktide arv on vähemalt 8 (mis on kaks kolmandikku maksimumist) siis loetakse algatusvõime heaks.	Evo-de osakaal, kelle liikmed osalevad aktiivselt evo-de töös, on madal. 13 liitu ületavad 8 punkti taseme, mis on 57% haldussuutlikkuse analüüsis osalenud evo-dest.	Evo-de osakaal, kelle liikmed osalevad aktiivselt evo-de töös, on tõusnud. Sihttase on 75% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalenud evo-dest ületavad 8 punkti taseme.

Alaesmärk: 4. Ettevõtjate ühisseisukohtade kuuldavaks tegemine läbi organisatsioonide kommunikatsioonialaste teadmiste ja oskuste tõstmise ning koostöövõrgustike arendamise.

Tegevused: 4. Koolitusprogramm organisatsiooni juhtidele; 5. Kommunikatsioon ja teavitus

Indikaatori iseloomustus	Indikaator	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
Tulemus-indikaator, mõõdetakse programmi lõpus	Ettevõtlusorganisatsioonide maine – hinnatakse teadlikkust ettevõtlusorganisatsioonide tegevusest erinevate sihtgruppide (ettevõtjad, ajakirjanikud, avalikkus) seas.	Mõõtmine toimub evo-de osakaalu põhjal, mille kohta teadlikkus on piisav. Selleks vaadatakse haldussuutlikkuse indeksi kategooria 1.5 punktide arvu. Maine hinnatakse „heaks“ kui punktide arv on vähemalt 12, mis tähendab kaks kolmandikku maksimumist.	Evo-de osakaal, kelle tegevuse osas on teadlikkus erinevate sihtgruppide (ettevõtjad, ajakirjanikud, avalikkus) seas hea, on madal. 5 liitu ületavad 12 punkti taseme, mis on 22% kõikidest haldussuutlikkuse analüüsis osalenud evo-dest.	Evo-de osakaal, kelle tegevuse osas on teadlikkus erinevate sihtgruppide (ettevõtjad, ajakirjanikud, avalikkus) seas hea, on tõusnud. Sihttase on 50% haldussuutlikkuse analüüsis ja programmis osalenud evo-dest ületavad 12 punkti piiri.

VÄLJUNDINDIKAATORID TEGEVUSTE LÕIKES

1. Rahvusvaheline parimate praktikate uuring ja õppereisid

Tegevus	Väljund	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
1.1 Rahvusvaheline parimate praktikate uuring 1.4 Uuringu ja õppereiside põhjal õppematerjali koostamine	Rahvusvahelise parimate praktikate uuringu aruanne	Aruande kvaliteeti hindab uuringute juhtrühm.	0	Kinnitatud aruanne.
1.2 Õppereis (1)	Õppereisi toimumine, osalejate arv ca 15 inimest, õppereisi kestus kuni 5 päeva.	Osalejate hinnang õppereisile. Kvantitatiivsete näitajate saavutamine.	0	Õppereis on toimunud vähemalt 15 inimesele, osalejad on rahul.
1.3 Õppereis (2)	Õppereisi toimumine, osalejate arv ca 15 inimest, õppereisi kestus kuni 5 päeva.	Osalejate hinnang õppereisile. Kvantitatiivsete näitajate saavutamine.	0	Õppereis on toimunud vähemalt 15 inimesele, osalejad on rahul.

2. Haldussuutlikkuse analüüs

Tegevus	Väljund	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
2.1 Sidusgruppide ootuste ja vajaduste uuring	Uuringu olemasolu.	Uuringute juhtrühma hinnang uuringu kvaliteedile ja aruannetele.	0	Kinnitatud lähtearuanne, vahearuanne ja lõpparuanne.
2.2 Haldussuutlikkuse analüüs organisatsioonide tasandil	Analüüsi olemasolu.		0	
2.3 Haldussuutlikkuse võrdlev koondanalüüs	Analüüsi olemasolu.		0	

3. Haldussuutlikkuse arengukavade koostamine

Tegevus	Väljund	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
3.1 Haldussuutlikkuse arengukavade koostamine (organisatsiooni tasandil)	Programmis osalenud evo-del on olemas arengukavad.	Olemasolu.	0	Programmis osalevatel evodel on olemas kinnitatud arengukavad.
3.2 Ühiste IT lahenduste väljatöötamine ja arendamine	IT lahenduste vajadusanalüüs. IT lahenduse arenduse ellu viimine.	Olemasolu.	0	Heaks kiidetud IT lahenduste vajadusanalüüs.

				Toimiv ühine IT lahendus.
3.3 Haldussuutlikkuse tõstmise programmi tulemuste mõõtmine	Tulemuste hindamise läbiviibimine ja aruande koostamine.	Aruande olemasolu.	0	Heaks kiidetud aruanne.

4. Koolitusprogramm organisatsiooni juhtidele

Tegevus	Väljund	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
4.1 Koolitusprogrammi välja töötamine	Koolitusvajaduse analüüs ja selle põhjal väljatöötatud koolitusprogramm.	Olemasolu. Koolituse juhtrühm hindab kvaliteeti.	0	Heaks kiidetud vajadusanalüüs ja kinnitatud koolitusprogramm.
4.2 Koolitusprogrammi rakendamine	Ettevõtlusorganisatsiooni koolitusprogrammi läbiviimine – 8 moodulit, ühe mooduli kestus ca 1,5 päeva, ühel koolitusel osalejate arv ca 20 inimest olenevalt koolituse formaadist.	Kvantitatiivsete näitajate saavutamine. Osalejate hinnangud koolitustele.	0	Läbi on viidud 8 moodulist koosnev koolitusprogramm, mille on läbinud 20 liidu juhti. Osalejad on rahul koolitustega.
4.3 Koolitusmaterjalid	Koolitusmaterjalid ettevõtlusorganisatsiooni juhile	Olemasolu.	0	Koolitusmaterjalid on kättesaadavad EEVT kodulehel.
4.4 Mentorite koolitusprogrammi välja töötamine ja rakendamine	Koolitatud mentorid, kes on valmis ettevõtlusorganisatsioonide uusi juhte välja õpetama, ca 10 inimest.	Mentorprogrammi läbinute arv ja osalejate hinnangud koolitusele.	0	10 mentorit on läbinud koolituse.
4.5 Koolituse järeltegevused (tulemuste mõõtmine, teadmiste integreerimine)	Koolituste tulemuste hindamise aruanne.	Aruande olemasolu. Kvaliteeti hindab koolituste juhtrühm.	0	Heaks kiidetud aruanne.

5. Kommunikatsioon ja teavitus

Tegevus	Väljund	Mõõtmine	Algtase	Sihttase
5.1 Kommunikatsiooni strateegia välja töötamine ja pidev teavitamine	Ühine kommunikatsiooniplaan.	Programmis osalejad hindavad komm.plaani.	0	Heaks kiidetud tegevusplaan.
	Programmis osalejatele info saatmine programmi tegevuste kohta.	Spontaanne tagasiside info saajatelt.	0	Osalejate informeeritus.
5.2 Teavitusürituste korraldamine	Komm.plaanis kavandatud	Programmis osalejad	0	Kõik kavandatud

	teavitusürituste ellu viimine.	hindavad tegevuste tulemuslikkust.		eesmärgid on saavutatud.
5.3 Kaasamiskampaania korraldamine (sh trükised)	Komm.plaanis kavandatud kampaania tegevuste ellu viimine.		0	

Lisa 1 – Näitajad evo-de lõikes – haldussuutlikkuse indeksi sisend. Andmed koguti liitude lõikes programmi alguses, programmi lõppedes kogutakse andmed uuesti ja analüüsitakse muutusi.

Näitajad	Programmiga liitunud evo-d (v.a. katusorg)	Märkused
Töötajate arv org.-s	Keskmine töötajate arv evo-des 2,5	Programm peab aitama kaasa töötajate kompetentsi tõstmisele evo-des, mis vähendab vajadust lisatööjõu järele. Finantsvõimekuse kasv võimaldab palgata vajadusel lisatööjõudu. Haldussuutlikkuse tõus, sh teatud funktsioonide ühendamine võimaldab vähendada vajadust lisatööjõu järele.
Kas töötajate arv on piisav? kui ei, siis lisatööjõu vajadus (in)	Piisav / puudu 1-3 inimest	
Juhatuse/volikogu liikmete arv	Erinevad struktuurid, juhatus 2-15, volikogud	Haldussuutlikkuse analüüs toob välja, kui võrd sõltub evo võimekus struktuurist (nt juhatuse suurus, tegevjuhi kuulumisest juhatuse, juhatuse ja tegevteenistuse volituste jaotusest jms).
Evo asutamise aasta	Enamus evo-sid on asutatud 90-ndate alguses.	
Evo arengueesmärgid lähima 3 aasta jooksul	<p>Evo-de eesmärgid 3 aasta peale ühtivad programmi eesmärkidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikmete äri suutlikkuse tõstmine • Teenuste parendamine • Liikmete arvu suurendamine (esindatus) • Koostöö parandamine avaliku sektoriga, partnerlus • Valdkonna hariduse korralduses kaasa rääkimine ja koostöö parandamine • Sektori maine arendamine • Sektori äri korraldamine (korrastamine), seadusloome protsessis osalemise tõhustamine • Oma valdkonna kompetentsikeskuseks olemine • Tugi liikmetele ühishuvide esindamiseks • Koostöö EL-ga 	Hinnatakse, kui võrd on programm aidanud kaasa liitude eesmärkide täitmisele.
Liikmete arv	880 (lisaks katused - EVEA 300, ETK 74 ettevõtet + 23 liitu, ETKK 3500)	Programm peab aitama kaasa liikmete suuremale kaasatusele, mis võib väljenduda olemasoleva liikmeskonna säilimises (välja astumiste vähesus ja evo-dest mittetulenevad põhjused) ja uute liikmete kaasamises. Liitude kaupa on sihttasemed erinevad. Programmi tulemuste

		hindamisel vaadatakse muutusi liikmeskonnas.
Evo esindatus tegevusvaldkonnas (%) ja selle määramise alus	<p>Peamiselt hinnatakse esindatust turuosa järgi. Olenevalt sektorist ja selle ettevõtete struktuurist on esindatuse tase turu osa järgi alates 45% kuni 90%. Keskmiselt esindavad programmis osalevad evo-d üle poole oma sektori turust.</p> <p>Esindatus ettevõtete arvu järgi sõltub palju sektori ettevõtluse struktuurist. Sektorites, kus on vähem tegutsejaid nt kindlustusseltsid, haiglad vms, on esindatus ettevõtete arvu järgi kõrge. Sektorites, kus on palju väikeseid ettevõtteid, jääb esindatus ettevõtete arvu järgi alla 50%.</p> <p>Osad liidud hindavad oma esindatust ka liikmeskonna töötajate arvu järgi võrreldes sektoris hõivatute arvuga. Näitajad on selles osas pisut alla poole kuni 70-80%-ni.</p>	<p>Programm peab aitama kaasa esindatuse tõusule nendes liitudes, kus nõ „lagi“ ei ole veel käes. Liikmeskonna kasvatamisel peab arvestama ka liidu suutlikkusega liikmeskonda teenindada – võttes massiliselt liikmeskonda väikeettevõtteid, kelle liikmemaksu tasemed on suhteliselt madalad ja stabiilsus nõrk</p>
Liikmetele pakutavad teenused	Koolitus ja konsultatsioonid, statistika kogumine, regulaarne infoleht	Läbi evo-de kompetentsi tõstmise aitab programm kaasa liikmetele pakutavate teenuste kvaliteedi tõusule.
Eelarve kogumaht kroonides	1,5 milj - 8 milj, keskmine 2,5 milj keskmiselt 50% projektidest ja muudest tuludest erandid, kellel ei ole üldse projekte ja kellel projektid moodustavad ülekaaluka osa eelarvest	Programmi raames analüüsitakse, millised evo-de on võimekamad ja kuivõrd sõltub see nende eelarve mahtudest ning proportsioonidest. Analüüsitakse, millised on lisaressursse juurde toovad tegevused ja kuidas mõjuvad need haldussuutlikkusele. Eraldi eesmärgiks ei ole eelarve mahtude kasvatamine, vaid see on lisatulemus esindatuse, teenuste kvaliteedi ja kompetentsi kasvu juures.
sh tulud liikme-maksudest	keskmiselt 1,4 miljonit, max 4 milj, min 400 tuhat	
tulud muudest tegevustest	keskmiselt 1,2 miljonit, max 6 milj, min 160 tuh	
Liikmemaksu keskmine suurus ja selle arvutamise alused	2000-90 000, keskmine 30 000 krooni aastas. Arvutatakse peamiselt käibe järgi, aga töötajate arvu ja sektorispetsiifiliste näitajate järgi (hektarid, autode arv vms). Toetajaliikmetel fikseeritud väiksem liikmemaksu summa.	Liikmemaksude tasemeid võrreldakse pakutavate teenuste mahuga. Analüüsitakse liikmemaksude suurte erinevuste põhjuseid (nt sektori spetsiifika vms), arvutamise aluseid ja kujunemist (nt eelarve kulude põhiseelt või reglemendi põhine), tasuliste teenuste osakaalu jms.